

Wydział Nauk o Zdrowiu, Collegium Medicum w Bydgoszczy

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

ul. Łukasiewicza 1, 85-821 Bydgoszcz

Recenzja

**osiągnięć naukowych oraz aktywności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej
doktora *Stanisława Maksymowicza* w postępowaniu w sprawie nadania stopnia
naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu,
w dyscyplinie nauki o zdrowiu**

Podstawa prawna:

- Art. 219 ust. 1 pkt. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

1. Przedstawienie podstawowych danych o kandydacie [Art. 219 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce]

Doktor *Stanisław Maksymowicz*, uzyskał stopień doktora nauk społecznych w zakresie socjologii w 2016 roku na Wydziale Filozofii i Socjologii, Uniwersytetu Warszawskiego.

Od 2016 roku jest zatrudniony na stanowisku adiunkta w Katedrze Psychologii i Socjologii Zdrowia oraz Zdrowia Publicznego, Szkoły Zdrowia Publicznego, Collegium Medicum, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Pan doktor pracował również na stanowisku wykładowcy na Uczelni Łazarskiego (2017-2018) oraz na Uczelni Medycznej im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie (2020-2023). Zatrudniony był również na etacie badacza w Instytucie Terapii Komórkowych S.A. w Olsztynie (2016–2022) oraz w SP ZOZ Szpitala MSWiA w Głuchołazach (2023–2024).

2. Przedstawienie informacji o ocenianych osiągnięciach naukowych

2.1. Ocena osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego [Art. 219 ust. 1 pkt. 2b ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce]

Tytuł osiągnięcia: *Wyzwania funkcjonowania pacjentów i pracy personelu medycznego w chorobie rzadkiej: społeczna i medyczna trajektoria stwardnienia zanikowego bocznego.*

Osiągnięcie stanowi cykl pięciu, oryginalnych, powiązanych tematycznie prac opublikowanych w recenzowanych czasopismach naukowych. Łączna wartość bibliometryczna wynosi: **IF: 15,269** oraz **380 pkt. MNiSW**.

W skład osiągnięcia naukowego wchodzi 5 publikacji:

1. **[1]_Maksymowicz S**, Siwek T. Diagnostic odyssey in amyotrophic lateral sclerosis: diagnostic criteria and reality. *Neurological Sciences*. 2024, styczeń; 45(1):191–196. doi: 10.1007/s10072-023-06997-1. IF: 2.4; MNiSW: 70.
2. **[2]_Maksymowicz S**, Libura M, Malarkiewicz P. Overcoming therapeutic nihilism. Breaking bad news of amyotrophic lateral sclerosis - a patient-centred perspective in rare diseases. *Neurological Sciences*. 2022, lipiec; 43(7):4257–4265. doi: 10.1007/s10072-022-05931-1. IF: 3.3; MNiSW: 70.
3. **[3]_Maksymowicz S**, Kukołowicz P, Siwek T, Rakowska A. Validation of the revised Amyotrophic Lateral Sclerosis Functional Rating Scale in Poland and its reliability in conditions of the medical experiment. *Neurological Sciences*. 2021, marzec; 42(3):943–949. doi: 10.1007/s10072-020-04565-5. IF: 3.8; MNiSW: 70.
4. **[4]_Maksymowicz S**. Niewidzialni: Cierpienie, wykluczenie i adaptacja w chorobach rzadkich. *Kultura I Społeczeństwo*. 2024,68(4):93–117. doi: 10.35757/KiS.2024.68.4. 5. IF: 0; MINSW: 70.
5. **[5]_Barczewska M, Maksymowicz S (aut. koresp.)**, Zdolińska-Malinowska I, Siwek T, Grudniak M. Umbilical cord mesenchymal stem cells in amyotrophic lateral sclerosis: an original study. *Stem Cell Reviews and Reports*. 2020, październik; 16(5):922–932. doi: 10.1007/s12015-020-10016-7. IF: 5.7; MNiSW: 100.

Głównym celem powiązanego tematycznie cyklu pięciu prac była analiza społecznej oraz medycznej trajektorii nieuleczalnej choroby rzadkiej u osób dorosłych i procesu adaptacji do choroby na przykładzie stwardnienia zanikowego bocznego. Procedura badawcza została przeprowadzona w latach 2014-2021 i obejmowała zróżnicowaną metodologię w tym eksperymentalną z wykorzystaniem różnych metod, technik i narzędzi pomiarowych. Różnorodny, aczkolwiek spójny tematycznie cykl prac przedstawiony do oceny realizowany był w ramach kilku projektów statutowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Na przeprowadzenie badań wydane zostały zgody Komisji ds. Etyki Badań Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (decyzje nr: 36/2014; 8/2016; 5/2018; 2/2021). Publikacje o charakterze oryginalnym realizowane były we współpracy z badaczami z Instytutu Terapii Komórkowych S.A. w Olsztynie, Katedry Neurologii i Neurochirurgii, Katedry Ginekologii i Położnictwa oraz Zakładu Dydaktyki i Symulacji Medycznej Collegium Medicum, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Pierwsza praca o charakterze oryginalnym (N=24) [1] pt. *Diagnostic odyssey in amyotrophic lateral sclerosis: diagnostic criteria and reality* (2024), dotyczyła sprawdzenia, jak przebiega proces diagnozy stwardnienia zanikowego bocznego (*Amyotrophic Lateral Sclerosis - ALS*) w Polsce, jak długo pacjenci czekają na ostateczne rozpoznanie od momentu zauważenia pierwszych objawów oraz jakie inne choroby są wcześniej diagnozowane i leczone przed postawieniem właściwego rozpoznania. Celem badania było również zaproponowanie rekomendacji dla klinicystów, które mogą usprawnić proces diagnostyczny, uwzględniając także perspektywę pacjentów. W omawianej pracy zwrócono uwagę na istotne znaczenie naukowe i kliniczne zjawiska tzw. „odysei diagnostycznej w stwardnieniu zanikowym bocznym”. Wyniki z przeprowadzonych badań nie tylko dokumentują obecność

tego zjawiska w krajowym systemie opieki zdrowotnej, ale również identyfikują kluczowe bariery diagnostyczne oraz ich wpływ na opóźnienie rozpoznania choroby rzadkiej. Wyniki pracy wnoszą znaczący wkład w rozwój dziedziny/dyscypliny poprzez lepsze zrozumienie przebiegu procesu diagnostycznego ALS, stanowiąc podstawę do usprawnienia ścieżek diagnostycznych oraz podnosząc świadomość klinicystów i decydentów w zakresie konieczności optymalizacji procesu diagnostycznego.

W kolejnej pracy o charakterze oryginalnym (N=24) [2] pt. *Overcoming therapeutic nihilism. Breaking bad news of amyotrophic lateral sclerosis - a patient-centred perspective in rare diseases* (2022), przedstawiono problem przekazywania właściwej diagnozy stwardnienia zanikowego bocznego, czyli już po przejściu „odysei diagnostycznej”. Jest to właściwie kontynuacja badań opisanych powyżej (aczkolwiek publikowanych wcześniej bo w roku 2022). Głównym zagadnieniem podejmowanym w artykule był sposób, w jaki przekazywano chorym diagnozę. Uzyskane wyniki z badań wskazują, że pacjenci dotknięci chorobami rzadkimi wymagają szczególnie uważnej, precyzyjnej i empatycznej komunikacji medycznej. Jest to zgodne z aktualnymi standardami kształcenia na kierunkach medycznych, które słusznie podkreślają kluczową rolę kompetencji komunikacyjnych w praktyce klinicznej. Analizy przedstawione w cyklu publikacji identyfikują newralgiczne obszary komunikacji wymagające wzmocnienia oraz formułują praktyczne rekomendacje dotyczące ich włączenia do pracy klinicznej i programów nauczania przyszłych kadr medycznych.

W pracy nr 3 pt. *Validation of the revised Amyotrophic Lateral Sclerosis Functional Rating Scale in Poland and its reliability in conditions of the medical experiment* (2021), Autor z zespołem przedstawia wyniki pierwszej polskiej walidacji zrewidowanej wersji skali ALSFRS-R – podstawowego narzędzia klinicznego używanego do monitorowania postępu niepełnosprawności i oceny stanu funkcjonalnego pacjentów ze stwardnieniem zanikowym bocznym, wykorzystywanego także do ewaluacji efektów interwencji klinicznych. Badania przeprowadzono na grupie 60 pacjentów, dokonując 327 pomiarów ww. skalą. Przedstawione wyniki po raz pierwszy dokumentują polską walidację psychometryczną narzędzia, opublikowaną w wolnym dostępie wraz z gotowym, kompleksowo przetłumaczonym zgodnie z wymogami tłumaczenia skal medycznych kwestionariuszem. Pozwala to na jego zastosowanie w codziennej praktyce klinicznej, a także w badaniach naukowych prowadzonych w Polsce, zapewniając ich zgodność z międzynarodowymi protokołami.

W kolejnej pracy [4] z przedstawionego cyklu pt. *Niewidzialni: Cierpienie, wykluczenie i adaptacja w chorobach rzadkich* (2024), Autor próbuje uprościć i uporządkować model trajektorii, formułując dwie trajektorie adaptacji i wykluczenia, by stworzyć praktyczne narzędzia do edukacji personelu medycznego oraz by mogły stać się elementem zmiany sytuacji pacjentów i ich rodzin. Nie jest to typowa praca oryginalna, aczkolwiek uwzględnia podstawowe składowe metodologii badań naukowych. Z przeprowadzonych analiz na grupie 41 osób (24 osoby chore na ALS i 17 opiekunów dzieci z zespołem Pradera-Williego), Autor, szeroko opisując sytuację pacjentów cierpiących na chorobę rzadką, w szczególności na stwardnienie zanikowe boczne w Polsce. Otrzymane wyniki przyczyniają się do głębszego zrozumienia złożonych procesów towarzyszących funkcjonowaniu osób żyjących z chorobą rzadką oraz do stworzenia lub doskonalenia modelu skoordynowanej opieki nad pacjentem, obejmującego również wsparcie jego najbliższego środowiska.

Ostatnia, współautorska praca nr 5 z przedstawionego cyklu pt. *Umbilical cord mesenchymal stem cells in amyotrophic lateral sclerosis: an original study* (2020), to eksperyment medyczny, zaakceptowany przez Komisję Bioetyczną Wydziału Lekarskiego

Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (uchwała nr 36/2014 z czerwca 2014 r. i nr 8/2016 z lutego 2016 r.) i przeprowadzony zgodnie z Deklaracją Helsińską. Jak sam Autor podaje na stronie 37-38 Autoreferatu, uzyskane wyniki i wnioski należy odnieść do ukazania społecznych aspektów życia z chorobą rzadką. W zamyśle Autora poszukiwanie leku na nieuleczalną chorobę wiąże się z trajektorią adaptacji – która została bardzo szczegółowo przedstawiona w publikacji nr 4.

Wyniki z badań opublikowane w uznanych czasopismach międzynarodowych (*Neurological Sciences* oraz *Stem Cell Reviews and Reports*), stanowią wartościowy wkład w piśmiennictwo światowe i są wystarczającym dorobkiem do uznania osiągnięcia naukowego jako satysfakcjonującego. Należy zauważyć również, że wszystkie prace uzyskały pozytywne recenzje niezależnych recenzentów danego czasopisma, w czterech pracach Habilitant jest pierwszym autorem a we wszystkich pięciu autorem korespondencyjnym. Habilitant ocenił swój wkład w powstanie ww. prac w stopniu znaczącym tzn.: był między innymi pomysłodawcą koncepcji pracy, planował i wykonywał badania, opracowywał i interpretował uzyskane wyniki, przygotowywał tekst manuskryptu oraz odpowiadał na recenzję [Załącznik 3 – Autoreferat, Załącznik 9 – Publikacje wchodzące w skład dzieła].

Podsumowanie

Reasumując uważam, że osiągnięcie naukowe *Wyzwania funkcjonowania pacjentów i pracy personelu medycznego w chorobie rzadkiej: społeczna i medyczna trajektoria stwardnienia zanikowego bocznego* ma wysoką wartość poznawczą i praktyczną. Wysoka jakość czasopism mierzona indeksem cytowań – IF (2.4-5.7) w jakich dr *Stanisław Maksymowicz* publikuje prace wskazuje na istotną aktywność naukową Kandydata oraz znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zdrowiu.

2.2. Ocena pozostałych osiągnięć naukowych [Art. 219 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce]

Na dzień wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, sumaryczna wartość wskaźnika IF wynosi **16.320** oraz **1008** punktów MNiSW poza osiągnięciem naukowym. Według bazy *Web of Science* liczba cytowań dotycząca wszystkich publikacji wynosi **147** (137 bez autocytowań) a h-index dotyczący wszystkich publikacji **5** [Załącznik 5 - Analiza bibliometryczna potwierdzona przez Bibliotekę z dnia 04.12.2025].

Zainteresowania naukowe i tematyka prac obejmują zagadnienia z zakresu szeroko rozumianej dyscypliny nauki o zdrowiu, w obszarze zdrowia publicznego, badań epidemiologicznych czy metodologii badań nad jakością życia. Na uwagę zasługują wiodące nurty w całości dorobku naukowo-badawczego Kandydata. Są to:

1. Zagadnienia telerehabilitacji pulmonologicznej.
2. Europejskie badania epidemiologiczne i dezinformacji.
3. Tematyka pandemii COVID-19.
4. Metodologia badań nad jakością życia.

Należy podkreślić, że w każdym ze wskazanych obszarów, Kandydat przedstawia doniesienia naukowe publikowane w recenzowanych czasopismach w tym z listy filadelfijskiej.

Pan dr *Stanisław Maksymowicz* jest Autorem i współautorem **28** referatów i posterów wygłoszonych w trakcie konferencji naukowych, naukowo-szkoleniowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym (Niemcy (2023), Włochy (2021), Wielka Brytania (2018)).

Kandydat brał udział jako badacz w trzech (**3**) **grantach naukowych** w tym: finansowanym przez National Cancer Institute (USA) (2018), finansowanym przez Agencję Badań Medycznych (2021) oraz finansowanym z Norweskiego Mechanizmu Finansowego i środków Ministerstwa Zdrowia (2023-2024).

Kandydat odbył również **staże naukowe** i szkolenia, między innymi w Zakładzie Zdrowia Populacyjnego Szkoły Zdrowia Publicznego Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie (01-31.03.2023) oraz w Institute of Veterinary Epidemiology and Biostatistics, Freie Universität Berlin w Niemczech (01-29.02.2024).

Habilitant, wykazuje się również istotną aktywnością międzynarodową w obszarze działalności naukowej. Brał udział w wielośrodkowych badaniach dotyczących telerehabilitacji w POChP oraz współpracuje z WHO i innymi ośrodkami zajmującymi się analizą skali WHOQOL-Bref. Habilitant jako kierownik Interdyscyplinarnego Zespołu do spraw Monitorowania Kryzysowego i Epidemiologicznego, nawiązał stałą współpracę z kilkoma ośrodkami badawczymi w Europie takimi jak: Instytutem Epidemiologii Weterynaryjnej i Biostatystyki Freie Universität w Berlinie (Niemcy), Europe Infodemic Preparedness and Response Alliance, World Health Organization Regional Office for Europe w Kopenhadze (Dania) oraz Wydziałem Publicznego i *One Health* Uniwersytetu Tesalii (Grecja). Potwierdzeniem współpracy międzynarodowej są opublikowane prace naukowe [Załącznik 4 – Wykaz osiągnięć naukowych].

Kilkakrotnie (**4**) otrzymywał nagrody i wyróżnienia między innymi: Nagroda Naukowa Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (2022), Stypendium Ministra Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia w nauce na rok akademicki 2006/2007, Nagroda Dydaktyczna Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (2024) oraz Brązowy Medal za Długoletnią Służbę (2025).

Habilitant jest **redaktorem** (Section Editor), czasopisma naukowego *E-methodology*, Pro Scientia Publica, ISSN: 2392-0688 oraz redaktorem *Wydawnictwo Nowej Konfederacji* (wydawnictwo klasyfikowane przez MNiSW). Habilitant dokonał **12** recenzji prac naukowych lub artystycznych, dla czasopism o zasięgu międzynarodowym.

Jest członkiem Sekcji Zdrowia, Polskiego Towarzystwa Socjologicznego oraz członkiem Polskiego Towarzystwa Komunikacji Medycznej.

Habilitant był promotorem pomocniczym dwóch prac doktorskich, pozytywnie obronionych na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie (rok: 2024, 2025).

Podsumowanie

Podsumowując ocenę aktywności naukowo-badawczej stwierdzam, że Kandydat posiada bogaty dorobek naukowy skoncentrowany tematycznie wokół kluczowych problemów komunikacji medycznej, technologii medycznych, jakości życia i funkcjonowania chorych na choroby rzadkie oraz zachowań zdrowotnych. Współpraca na gruncie naukowo-badawczym i zawodowym Habilitanta, wskazuje na Jego istotną aktywność naukową i zawodową realizowaną w więcej niż jednej instytucji naukowej, w tym zagranicznej.

3. Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę

Doktor *Stanisław Maksymowicz* od wielu lat (2016 rok) prowadzi zajęcia/kursy na wszystkich kierunkach Collegium Medicum Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w języku polskim i angielskim. Podstawowe kursy, które stworzył od podstaw, koordynuje i prowadzi to: Socjologia dla kierunków Pielęgniarstwo, Położnictwo, Dietetyka i Fizjoterapia (wykłady oraz seminaria) oraz Socjologia Medycyny dla kierunków Lekarski (w języku polskim i angielskim) i Ratownictwo Medyczne (wykłady oraz seminaria i ćwiczenia). Ponadto prowadzi kursy z Profesjonalizmu Medycznego (wykłady i seminaria) oraz kursu Socjologia Niepełnosprawności dla kierunku Fizjoterapia. Od roku 2025 prowadzi również zajęcia „Edukacja Zdrowotna” na Wydziale Bioinżynierii Zwierząt UWM. W 2018 roku stworzył od podstaw jeden z pierwszych w Polsce kompleksowych kursów komunikacji medycznej dla kierunku lekarskiego w języku polskim i angielskim, który prowadzi do dziś. W ramach kursu podejmowane są m.in. tematy, które są efektem jego badań. W 2021 roku rozpoczął też program nauczania w ramach fakultetu poświęconego społecznym aspektom chorób rzadkich. Ponadto prowadzi autorski fakultet dla 2 roku kierunku lekarskiego „Szaleństwa medycyny” poświęcony krytycznej analizie historycznych i współczesnych wyzwań zdrowotnych. Od 2025 roku stworzył i prowadzi kurs komunikacji w zespołach medycznych dla kierunków Położnictwo i Ratownictwo Medyczne.

Z dodatkowych aktywności dydaktycznych warto wspomnieć, o prowadzeniu kursów z Socjologii Medycyny na Wydziale Medycznym Uczelni Łazarskiego w Warszawie (2017-2018) oraz na Uczelni Medycznej im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie (2020-2023). Jest również twórcą popularnego webinaru dotyczącego pracy w zespołach medycznych, dostępnego na platformie dla pracowników szpitali.

Habilitant brał i bierze czynny udział w pracach różnych Komisji powołanych na Uczelniach między innymi jest przewodniczącym Komisji ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji, Molestowaniu, Mobbingowi oraz Stalkingowi Szkoły Zdrowia Publicznego UWM w Olsztynie. Jest członkiem Komisji ds. Równości Szans, zespołu powoływanego przez Rektora UWM w Olsztynie, którego zadaniem jest wspieranie całej społeczności akademickiej w zakresie równego traktowania. Jest również członkiem Zespołu ds. Dyscypliny Nauki o Zdrowiu, Szkoły Zdrowia Publicznego UWM w Olsztynie, której celem jest przygotowanie Szkoły do ewaluacji.

Habilitant pracuje na rzecz środowiska zawodowego i sektora gospodarczego. W 2022 roku był jednym z koordynatorów wydarzenia „Krynica Forum”, międzynarodowej konferencji, w której jako kierownik ścieżki „Trendy Zdrowia” zaplanował i zorganizował 20 paneli i wystąpień z udziałem ponad 70 gości, obejmujących problematykę systemową, technologie medyczne i współczesne wyzwania zdrowia publicznego.

Podsumowanie

Podsumowując ocenę osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę, stwierdzam, że doktor *Stanisław Maksymowicz* posiada duże doświadczenie zawodowe i organizacyjne. Jest nauczycielem akademickim o wysokich kwalifikacjach, aktywnie uczestniczy w pracach związanych z kształceniem studentów. Aktywność dydaktyczna, organizacyjna i popularyzująca naukę jest wystarczająca do ubiegania się o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Wniosek końcowy

Podsumowując stwierdzam, że całokształt dorobku naukowo-badawczego, przedstawione osiągnięcia naukowe oraz działalność zawodowa, dydaktyczna i organizacyjna doktora *Stanisława Maksymowicza* **spełniają warunki stawiane kandydatom ubiegającym się o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu.**

W związku z powyższym składam do Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, wniosek o przejście do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

prof. dr hab. Robert Ślusarz